

به مناسبت بزرگداشت روز ۲۹ اسفند

(روز ملی شدن صنعت نفت ایران)

دستاوردهای نهضت ملی شدن

صنعت نفت ایران

عبدالکاسم گل آوری

- ۳- آشنایی مردم ایران با فرهنگ سیاسی و شکوفایی اراده‌ی مردم در جهت مقاومت و ایستادگی در برابر مشکلات.
- ۴- صنعتی شدن کشور و فراگیری تخصص توسط کارگران ایرانی صنعت نفت در جهت اداره‌ی صنایع نفتی.
- ۵- شکست انحصار انگلیسی‌ها در ایران و به تبع آن در اقصی نقاط خاورمیانه.
- ۶- رشد ناسیونالیسم (میهن پرستی) در ایران.
- ۷- ازدیاد نیروهای فنی در جامعه.
- ۸- نهادینه شدن آزادی، دموکراسی و اخلاقیات مردمی.
- ۹- اولویت دادن به استقلال ملی به جای آزادی فردی.
- ۱۰- فراوانی و تعدد نشریات که در کمال آزادی بیان فعالیت داشتند.

□ نهضت ملی شدن صنعت نفت در ایران، از مهم‌ترین خیزش‌های انقلابی در جهت مبارزه با استعمار انگلستان، در طول قرن بیستم بود. کوتاه کردن دست این جهان‌خوار سنتی از منابع حیاتی ایران، نقطه‌ی عطفی در تاریخ جنبش‌های مردمی رهایی‌بخش منطقه‌ی خاورمیانه به‌شمار می‌رود.

دولت‌سالاران انگلوساکسون که در اثر سال‌ها چپاول و غارت منابع نفتی ایران به صورت نیمه خدایان صنعتی درآمد بودند، هم‌چون صاحبان بلامنازع، حقوق قانونی تاریخی ایرانیان را نادیده گرفته و با تحلیل‌های لفاظانه، به کمک حامیان دست‌نشانده‌ی خود، در نظام پهلوی، سعی در انکار این حقوق مسلم ما داشتند.

انگلستان که از قیل سال‌ها استخراج و فروش نفت ایران به امپریالیسم نفتی تبدیل شده بود به رویارویی با این نهضت مردمی برخاسته و با هم‌دستی دیگر قدرت‌های بین‌المللی، خیال فرمانروایی ابدی بر این مرز و بوم کهن را در سر می‌پروراند تا جایی که پس از نومییدی از اهداف خود، نیروهای نظامی خود را نیز در جهت سرکوبی این نهضت، به سواحل آبادان که بزرگ‌ترین پالایشگاه جهان را در قلب خود داشت، گسیل نمود.

اما پایداری و مقاومت رهبر نهضت، دکتر محمد مصدق و حمایت یکپارچه‌ی مردم از وی، به ابرقدرت استعمار فهماند که عصر قیام‌سالاری به پایان رسیده و ملت ایران با آشنایی کامل به حقوق خود، در صدد احقاق حقوق خود است. به همین دلیل، انگلیسی‌ها پس از این‌که در مقابل یک عمل انجام شده قرار گرفتند، به خیال شکایت به سازمان ملل و تصاحب پالایشگاه آبادان و دیگر تاسیسات نفتی خوزستان افتادند. ولی با دفاع حق‌طلبانه‌ی دکتر محمد مصدق، آخرین تیر ترکش آنان بی‌نتیجه ماند و مجبور به تسلیم در مقابل رأی دیوان بین‌المللی لاهه شدند.

در آستانه‌ی روز تاریخی ملی شدن صنعت نفت (۲۹ اسفند) به بازگویی برخی دستاوردهای این نهضت ملی می‌پردازیم:

- ۱- ملی کردن صنعت نفت، الگویی شد برای دیگر کشورهای جهان در راستای ملی کردن منابع خود و کوتاه کردن دست استعمارگران از آن منابع.
- ۲- رونق صادرات و واردات و بازگشایی کارخانه‌های تعطیل شده و به تکاپو درآوردن دوباره‌ی بازار.

